

časopis 54. Loubskářské Chrudimi

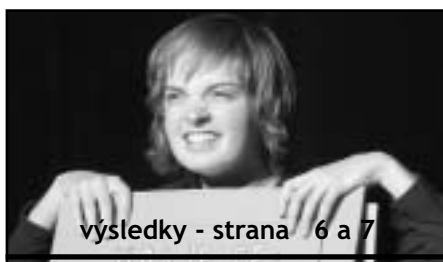
VÁHA DLO

číslo 6.

úterý 6. července 2005

čtete na straně 12

hokej novinky

čtete na straně 2, 3, 4, 5 a 10

úvahadlo porotcovo

O POROTĚ

Přemyslím, jak bych měla začít, aby to bylo nebylo...

Jednou, takhle v pátek kolem poledne, jsem se potkala s panem profesorem Janem Císařem, Jakubem Hulákem, Markem Zákosteleckým a Peterem Janků. Seděla jsem s nimi v jedné řadě v divadle MED a najednou...Co myslíte, milé děti...měla jsem sedět vedle čtyř pánů?

Já, sama jediná?

Ano, správně, milé děti, měla.

Bylo mi velkou ctí a potěšením s těmito čtyřmi solitéry v průběhu krátkého týdne spolupracovat. Nebudu hodnotit naše výstupy, to byste měly udělat vy, milé děti!!! Za sebe však musím říct, že práce v porotě byla pro mě sice náročná, ale taky krásná a velmi poučná. Upřímná snaha nebýt soudce, ale dokázat pojmenovat základní problémy či témata, o kterých bychom mohli společně s vámi diskutovat, nebylo nic jednoduchého.

Ale milé děti, když to někdo umí, tak to jde. A pánové to umí. A navíc, když už jsme se moc trápili, tak pan profesor řekl nějakou vtipnou glossu, stejně trefně, jako jste to mohly slyšet na veřejných rozpravách.

A co myslíte, milé děti, dopadlo to dobře?...Dopadlo.

Děkuji pánové
amatérka Dáda Weissová

TŘINÁCTERY HODINY LD STŘÍPEK, PLZEŇ

Rozhovor s Františkem Kaskou a Dášou Feifrlíkovou

Můžete popsat vznik vaší inscenace?

František Kaska: Text napsala Ivanka Faitlová, hudbu složila Ivanka Faitlová, režirovala to Ivanka Faitlová a my to jenom kazíme tím, že hrajeme.

Jak dlouho jste představení zkoušeli?

Dáša Feifrlíková: Rok, ale v poslední době velmi intenzivně.

A jak často představení hrajete?

Dáša Feifrlíková: Máme stálou scénu v Plzni na základní škole, kde hrajeme pravidelně pro mateřské školy, asi jednou za čtrnáct dní, a jezdíme i na zájezdy.

Po skončení představení jsem se ptala dělála diváků na jejich bezprostřední dojmy a často zmiňovali výpravu inscenace, odkud pochází?

František Kaska: Scénu a loutky dělala Milana Jelínková z Alfý a částečně se na loutkách ještě podílela Dana Jandová a Hanka Čížková.

Druh loutek, které v představení používáte, vám byl jasný hned od začátku, nebo jste hledali a vyzkoušeli více variant?

Dáša Feifrlíková: Vzniklo to v podstatě na začátku té inscenace, když byl připravený scénář pro dramaturgii.

František Kaska: Už když píše Ivanka text, tak ví, s jakým typem loutek bude pracovat.

Jaké je pro vás téma inscenace?

František Kaska: Pro mě jsou původní Třináctery hodiny hodně o mystifikaci. My to hrajeme pro děti o tom nejpodstatnějším, co tam zaznívá...skutečné síle lásky, která by měla zlomit zlo. Sem tam potřebuje pomoc, ale měla by to zvládnout.

DŠ

Bez váhání

aneb první reakce po představení

- já jsem spal
- hodně pěkná, pohyblivá, zajímavá a promakaná scéna, bylo tam vidět profesionální vypracování a herecké provedení bylo taky úžasné
- bylo to asi první tradiční představení, které jsem tady viděl, takže z toho pohledu se mi to líbilo
- nádherná scéna, ale bylo to na mě dlouhý
- nemohla jsem udržet oči, bylo to příliš monotónní
- odděná profesionalita

úvahadlo porostovo

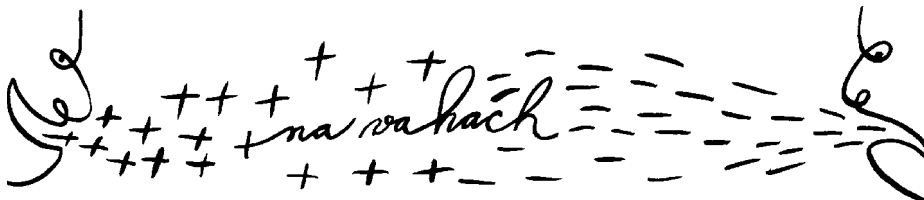
Široké divadelní spektrum čtyřiapadesáté Loutkářské Chrudimi bylo posledním představením obohaceno o typ velkého iluzivního loutkového divadla. Divadla provedeného (u plzeňského Střípku už tradičně) na úrovni špičkové profesionální loutkářské scény. V inscenaci je naplněna snaha o poctivé a srozumitelné převyprávění příběhu. Interpretaci příběhu a jeho tématu dobře slouží všechny zvolené inscenační prostředky. Představení zaujme precizním vedením loutek a pečlivou loutkohereckou charakterizací postav, suverénní souhrou členů souboru i mnoha nápady v řešení akcí.

Ze svého osobního pohledu ovšem musím konstatovat, že suverénní profesionalita patrná

ve všech složkách inscenace pro mě poněkud zastírá vlastní lidský vklad či postoj souboru a představení na mě působí trochu neosobně. Podílí se na tom i výprava, zejména precizně vypracované, ale snad až příliš popisné a vumělkované loutky.

Můj druhý problém se týká samotného uchopení předlohy. Soubor interpretuje Thurberův text jako pohádkový příběh. V průběhu představení je sice patrné, že pracuje se známými archetypy, přesná identita a počáteční motivace postav příběhu je ale do značné míry zahalena tajemstvím. Je zřejmé, že Thurber ve své knize s jistým tajemstvím či nedořečením vědomě pracuje, jako divák ale v expoziční postrádám pevnější oporu v jasně daných motivacích a okolnostech, což komplikuje mou další orientaci v příběhu a důvěru v něj.

Jakub Hulák

+ Kazi Teta, Libuše: S vámi na jevišti se pro nás v hledišti příjemně zastavil čas.

+ Džekyl & Hajd: Za tuhle inscenaci by se nemusela stydět žádná profesionální scéna.

+ Alibišek: Alibiškoví se líbilo divadlo. Alibišek koukal, jak ty lidi všechno pěkně udělali. Alibišek koukal a poslouchal, koukal a poslouchal. Pak se nemohl najednou pohnout. Jakoby... co to tu? Kde se to? Kdo sem dal ten beton? Vyseká se z toho Alibišek?

- bělohávek: Spousta práce, ale dlouhé, utahané. Slyšel jsem, že i lidi odcházeli, což nevím, protože mě to uspalo.

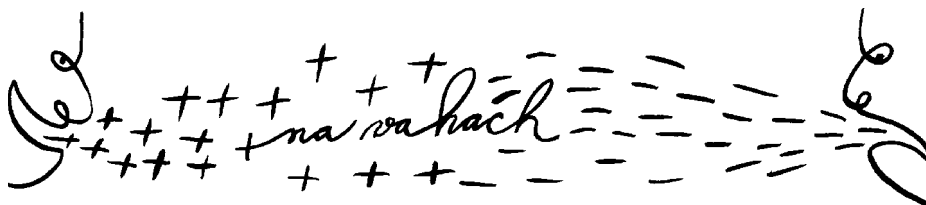

VOJNA S TURKEM POSLEDNÍ MRAVENEC, ZUŠ ŽAMBERK

úvahadlo porotcovo

Dva malé příběhy s milým přídavkem, anotované jako: O ženách a mužích. Zejména o ženách. Jsou citlivým a vkusným zpracováním lidových písní do přesného, čistého a vtipného divadelního tvaru. Použité prostředky, ať už výtvarné nebo hudební, naprosto jednoduše, ale přitom dokonale vedou příběh. Přírozený projev herečky nás okouzluje svou lehkostí a celá tahle drobnička byla doslova pochoutkou posledního dne.

Dáda Weissová

+ Kazi, Teta, Libuše: Krásné, stručné, zvučné! A je statečná jako my.

+ Džekyl & Hajd: Nejmladší, nejhezčí a nejtalentovanější z letošních tří sólistek!

+ Alibišek: Alibiškovi se líbilo divadlo. Byla tam holčička. Holčička byla sama a byla hrdina. Alibišek by si jí rád sednul na rameno, aby spolu mohli jít na procházku. Alibišek by ji seznámil se svými kamarády. Poslouchal by, jak ta holčička zpívá a jak mu vypráví, jaké udělá další představení.

- bělohávek: První pohádka vynikající, pak se to trochu rozjelo, ale závěr opět vynikající.

- Valach: Šikovná děvucha, fakt. Ale nemám nic zaporneho a to je podezřele. Příště by měla chyby robit', ať je na čem sa povoziť.

- Testřívko: Čert mi byl dlužen úlohy zlého stínového porotce! Jakáž pomoc, úřad je neřád. Snad tedy, nač tolika vytahování staré špindy, vždyť jsme všichni (skoro) Evropané. Ty i Turek.

Rozhovor s Johanou Vaňousovou, herečkou představení Vojna s Turkem

To představení jsi připravovala sama?

Ne, to vůbec ne. Chodím do dramatického kroužku k Olince Strnadové a ona dělala dramaturgickou, režijní i scénografickou práci. Jsou to dvě kramářské písně, takže text se ani moc nemusel upravovat a se scénou nám pomáhala Hanka Voříšková.

Jak se ti líbí na Chrudimi?

Už jsem tady popáté a líbí se mi tu hrozně moc.

Už jsi tady někdy hrála?

Hrála jsem tady už dvakrát, vždycky s našim souborem. Byla jsem i několikrát v seminářích.

Chystáš další sólové představení?

Já teď hlavně chystám maturitu, a to bude větší boj než ten s Turky. Pak bych v tom samozřejmě ráda pokračovala, zatím jsem ale nenašla vhodný podnět pro další představení.

Nechystáš se třeba na loutkovou katedru DAMU? Dovedl bych si tě tam bez problému představit.

Tak na to se teda fakt necítím.

Jaký představení se ti na Chrudimi nejvíce líbilo?

Ten Holand'an, jak hrál rukama. Teď už si umím představit, co to je hrát na jevišti sama, o to víc ho obdivuju. Ale bylo toho víc, například DNO - jako vždycky.

T.K.

bez váhání

aneb první reakce po představení

- báječný, komunikativní
- neuvěřitelně šikovná holčička
- byla to paráda, je to radost pohledět

Rozhovor s Janou Štrbovou, režisérkou představení O líném a lakomém

Co tě přivedlo k loutkám?

Když jsem studovala dramatickou výchovu, tak jsem se tam setkala s Olinou Strnadovou a ona byla asi tím prvním impulsem.

Máš ráda diskuze o představeních?

Ty teda nemám vůbec ráda. Radši si popovídám mezi čtyřma očima než na veřejné diskuzi.

Typickým znakem tvých inscenací je výrazná hudební složka. Skládáte si hudbu sami?

Až do tohoto představení jsem muziku dělala já. K tomuto představení si poprvé složili žáci hudbu sami. Je to velmi muzikální parta.

Jaká je budoucnost téhle skupiny?

Dost nejistá, protože hodně členů odchází na studia, takže uvidíme. Vznikne asi víceméně nový soubor.

Tvůj největší divadelní zážitek z letošní Chrudimi?

Potěšila mě ty tři sólová představení a DNO.

a ještě pár otázek pro celý soubor:

Co vás baví na loutkách?

- Úplně popravdě: to, že se můžeme dostat na Chrudim. Máme to tady strašně rádi.

- Když jsme hledali nový text, tak bylo dokonce podmínkou, že to musí být loutkové, abychom mohli na Chrudim.

- Loutky někdy umí vyjádřit víc než živý člověk.

Co se vám letos na Chrudimi líbilo?

- DNO, Pachýři, Pohádkové hašteření.

- Atmosféra, je to tu vynikající.

Vy jste už letos navštívili vícero festivalů, viděl jsem vás například i v Trutnově. Který festival vás nejvíce oslovil?

Na tuto otázku soubor téměř jednohlasně sborově vykřikl: Chrudim!

Bez váhání

aneb první reakce po představení

- Bylo to strhující!
- Na to, že jsou to žáci ZUŠ - smekám klobouk.
- Vynikající muzika, výborná zábava.
- Snad jenom ta scénografie, ale jinak super, super, super!!!

O LÍNÉ A LAKOMÉM D D D D, ZUŠ DĚČÍN

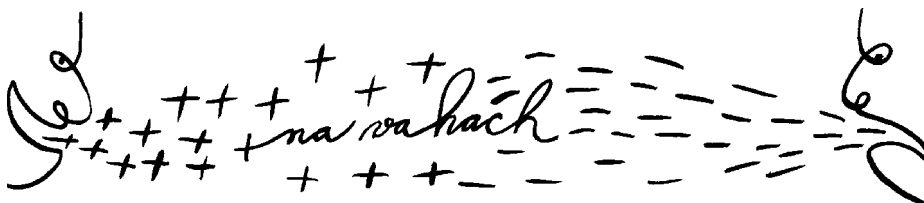
úvahadlo poročkovo

„Maňáskový muzikál“, to je jedna z množství věcí, které pro mňa soubor dDDD v tejto inscenácii objavil. Na pôdoryse arménskej pohádky sa uskutočňuje generačná výpoveď mladých ľudí, ktorý materiál pohádky rozprávajú jazykom sebe vlastným. Jazyk, ktorý je vybavený erudičiou z každej oblasti divadelného umenia – hereckej, loutkovej a najme hudobnej. Až dokonale

zvládnuté hudobné, niekoľkohlasé party však nie sú samoúčelnými pesničkami, ale tvoria zmysluplný rámec celej inscenácie. Soubor narába z divadelnými prostriedkami gradácie, rytmizácie, ktorými príbeh pohádky rozpráva sviežim, zrozumiteľným a pre diváka pôsobivým spôsobom.

Je to jedna z tých inscenácií, v ktorej sa herec na javisku adekvátne, nezameniteľne a originálne spája s tým, čo divákovi ponúka. A vtedy je na divadle malá slávnosť.

Peter Janků

+ Kazi, Teta, Libuše:

d - dost
D - dobrý
D - divadlo
D - děkujem!

+ Alibišek: Alibiškovi se líbilo divadlo.

To si Alibišek poklepával botičkou. Zpívalo se jak v kostele. Hrál to jak motůrek. A obkřelo se to do dramatických kostýmů.

- bělohávek: Jediné mínus byla černá scéna – tak povedené představení si zasluhovalo něco nápaditějšího.

- Valach: Tož to bylo vynikající. Fakt vyborne. Decka šikovne, bravurni muzikanti, važně suprove. Ale měl bych psat ty zapory a bo žádné nemam, tak už mlčím.

- Testřívko: Má sestra se mi s výrazem Marie Sedmibolestné zapřísahala, že trpí na velice vzácnou, o to však nebezpečnější kožní chorobu, a proto již více, k veliké její lítosti, nebude mýt nádobí. A já hlupák jí uvěřil!

- Slamák: Nemám, co bych napsal. Představení by mohl lépe fungovat marketing, aby je vidělo co nejvíce lidí.

PLYŠOVÝ ZAJÍC DO LESA NEPATŘÍ TEATRO PLYŠOLÍNO, HRADEC KRÁLOVÉ

úvahadlo porostcovo

Improvizované představení Teatra plyšolína, se pro mně stalo jedním z vrcholů festivalu. Je to opojné a hrozné zároveň, postavit se před diváky jen tak bez ničeho, vybaven jen odvahou a vtipem. Několikrát jsem se po podobném snu probudil zpocený hrůzou. J+J to za pomoci hromady plyšáků zvládli dokonale. Nebyla to sice naprostá improvizace, existoval tu jakýsi bodový scénář,

podle kterého se postupovalo a který představení dynamizoval. Jinak však jsme byli svědky okamžiků a situací, které již k vidění nikdy nebudou. Co může být krásnější oslavou divadelního času? Přes všechnu tu zábavnost, bylo totiž tohle představení plné toho krásného sladkobolného smutku pramenícího z pomíjivosti okamžiku, ale i z osudu odložených plyšových kamarádů i z osudu veteránů dětských estrád!!!

Marek Zákostelecký

Rozhovor Johanou Švarcovou, Josefem Rosenem a Janem Kratochvílem

Josef: Je to o lidech, kteří hrají třeba tři představení denně, dlouhou dobu, ne třeba s plyšákama, ale s loutkami. Rozebírají představení a vlastně sebe trýzní. To jsme chtěli popsat – tento stav, kdy jsou loutkáři unavení. Jsou v neustálém stresu, to představení tak dokonale znají, že odpočívají trochu paradoxně během něj.

Johanka: To jsi říkal už do Lidovek, tohle.

Další otázka je směřovaná k Janu Kratochvílovi. To je docela kláda, ta scénická muzika, protože ta hudba jede pořád.

Jan: Dneska jsme to museli ztlumit, kvůli špatné akustice.

(...) Johanka: Mým snem je udělat kvalitní představení, tady na Chrudimi - loutkové, pomocí improvizace a nikdo by to nepoznal. Ale ani tentokrát jsem nechtěla dopředu inzerovat, že to je z větší části improvizace, aby lidé nebyli až moc natěšení a nezasahovali do toho tolik. Nechci, aby to diváci vnímali jako prvoplánovou legraci na ty, kteří hrají pro děti. Není to tak, že si děláme legraci z Dády Patrasové.

Josef: Je to určitá pocta těm lidem, kteří se tím živí třeba hodně dlouho a je pro ně těžké udržet úroveň těch představení. Ti naši manželé už ani nesledují trendy, aby se obohatili. Jenom přijedeme z představení domů a každý z nás je chytřej.

Johanka: Pepa si dnes přinesl plyšáka svého bratra, což jsem nevěděla. Hrála jsem si s ním, roztrhla jsem mu hřbet a udělala jsem z něj úložný prostor. A Pepa tak jako na tom jevišti mi to vyčítal i potom. Mám mu za zlé, že nosí osobní věci, které nejsou jeho na pracoviště. Taký jsem mu po tom odpověděla jako při představení.

Josef: Takže to pokračovalo.

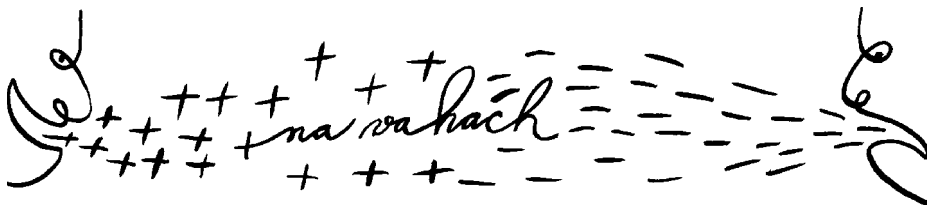
Johanka: My v tom žijeme i potom.

Už tě někdy pohladil plyšákem?

Josef: Na tuto otázku odpoví tiskový mluvčí Teatra Plyšolína Jan Kratochvíl.

Jan: Oni se hladí slovy.

Petr Vydra

+ Kazi, Teta, Libuše: Z toho plyne poučení: Berte plyšáky vážně!

+ Alibišek: Alibišek má rád Johanku.

- Valach: Připomnělo mi to vyborne estrady, co u nas v kulturaku pro decka dělame. A i ten závěr, jak přišli domu byl vyborny. Byl to takovy vyjev ze života lidí, co su tvořivi a umja sa v životě bavit. Tež text byl fajně napsany, jag by si ho v tu chvíli vymyslíali. Žadne negativa nenachazim.

- Testřivko: Představení je nejsilnější tam, kde se děje přirozeně, improvizací. Je mu třeba třístit

se o úskalí (aniž by se drželo opatrnicky při břehu) tohoto druhu bytí na jevišti. V porovnání s těmito musí působit známé, prošlapané pasáže jako oslí můstky (po kterých i tak rád přejdu, čeká-li mě na druhé straně hojivý balzám plyšové peřiny). Jak vidno, být loutkářem z povolání, to je teprve med.

- Slamák: Pokud akusticky nevyhovuje prostor, tak které divadlo než to založené na improvizaci, má větší možnost na to reagovat, pojmut to do hry?! Tady to však dopadalo skoro naopak. Viděli jsme divadlo na divadle, herce hrající v taktu nevyhovujícím prostoru a pak v jejich soukromí. Proč si to aspoň neřekli, že patrně jim jejich diváci nerozuměli? Nebo to řekli, a já to neslyšel? To vše píšu navzdory tomu, že mám rád Johanku.

bez váhání

aneb první reakce po představení

■ Ze začátku se mi to líbilo, bylo to udělané pro děti. Druhá část mi přišla až trochu moc zdlouhavá.

■ Mně se ale líbila ta druhá část. Líbily se mi obě části. Já mám ráda Johanku Švarcovou.

■ Mně to nepřišlo jako představení. Ale dobře se na to koukalo. Možná, že tady na Chrudimi to nemá moc co dělat.

UDĚLENÁ OCENĚNÍ 54. LOUČKÁŘSKÉ CHRUDIMI

- * **Cena souborům DNO Hradec Králové a Ťapina Trnávka**
za inscenaci Cirkus a za její výtvarnou a hudební složku
- * **Cena souboru Poslední mravenec**
za inscenaci Válka s Turkem a za herecký výkon Johany Vaňousové
- * **Cena souboru Pachýř Pačejoř z Plzně**
za inscenaci Don't Šajn-Pachýřovo hledání
a za originální téma a jeho scénické ztvárnění
- * **Cena souboru Strípek Plzeň**
za inscenaci Trináctery hodiny
- * **Cena za představení Plyšový zajíc do lesa nepatří**
souboru Teatro Plyšolino z Hradce Králové
- * **Cena za inscenaci O líné a lakomém a její hudební složku souboru**
dDDD ZUŠ Děčín
- * **Cena Jaroslavě Holasové z Václavic**
za interpretaci klasické pohádky Hrnečku vař!
- * **Cena za komediální herectví Kateřině Davidové a Barboře Dostálkové**
v inscenaci Pohádkové hašteření
souboru Bublantina Ratiboř
- * **Cena za herectví pro**
Matiju Solce v představení E BEH?
- * **Cena za výpravu k inscenaci Dva havrani aneb nebyl to dobrý křesťan**
souboru Tate Iyumni z Prahy

Inscenace doporučené lektorským sborem do širšího výběru pro mezioborovou divadelní žatvu Jiráskův Hronov

- * O líné a lakomém – dDDD, ZUŠ Děčín
- * Plyšový zajíc do lesa nepatří – Teatro Plyšolino, Hradec Králové
- * Trináctery hodiny – Strípek, Plzeň

Inscenace nominované lektorským sborem na mezioborovou divadelní žatvu Jiráskův Hronov

- * Cirkus – DNO, Hradec Králové a Ťapina, Trnávka
- * Válka s Turkem - Poslední mravenec, ZUŠ Žamberk
- * Don't Šajn-Pachýřovo hledání – Pachýř Pačejoř, Plzeň

Volný přepis závěrečného shrnutí festivalu prof. Jana Císaře ze zakončení festivalu dne 6. července 2005.

Dobrý den, vážení přítomní, dobrý den vážení přátelé, já nebudu festival hodnotit. Na to si vůbec v tomto okamžiku a v tuto chvíli netroufám to je věc, kterou si musím opravdu velmi zevrubně promyslet.

Dovolu mi tedy, abych pokračoval vlastně v tom co nastolila naše porota, že jsme k takovým těm rozhovorům chodili vlastně ne nějak připraveni dlouhým rozbořem k takovému všeobšáhlemu shrnujícímu stanovisku, ale vystupovali jsme většinou jistým způsobem za sebe a pronášeli názory své, takže já si dovolu teď za sebe tady vystoupit a hned úvodem řeknu, že jsem si vlastně porotování na Chrudimi velice užil. Jednak mě moji kolegové porotci, mezi kterými, mezi mnou a jimi je rozdíl několika generací, vzali a chovali se ke mně slušně, neřkali mně, ať se vrátím do hrobu, že a podobně, na což měli právo, takže se mně mezi nimi velmi volně dýchalo, za což jim strašně děkuji a za druhé a to je pro mě nesmírně důležité, já jsem vlastně měl po letech velkou šanci tu Chrudim opravdu strávit jako přehlídku, tj. jako záležitost, jejíž jméno, pojmenování pochází od slovesa prohlédnouti – přehlížeti a vlastně jsem to tímto způsobem neobyčejně silně zažíval a prožíval.

Vy si to možná neuvědomujete, mnozí, kteří sem jezdíte již po léta, že ta přehlídka má ohromné rozpětí, že předvádí tolik jaksi druhů, poddruhů, žánrů, podžánrů a stylů divadla, které je buď loutkou silně ovlivněno nebo je skutečně loutkové, ale pořád tam někde ten základ z té loutky jde, a že vlastně tu máte v kostce takovou přehlídku současného amatérského divadla téměř se všemi jeho odrůdami a se všemi jeho podobami, a že právě proto že zas je to na té stejné bázi tak se tady dá o mnohém velmi intenzivně a velmi silně uvažovat.

Já nevím jestli, protože skutečně už jsem tu nebyl dlouhá léta, jestli tahle Chrudim byla lepší nebo horší než ty, které jí bezprostředně v posledních letech předcházely. Ale vím za prvé, že tu bylo několik inscenací či chcete – li představení, abych byl pojmově přesný, která považuji za takovou špičku i v současném amatérském divadle a doufám, že se to jaksi takto bude chápat, vím, že samozřejmě ji různé podoby amatérského divadla mohou vyvolávat nejriznější reakce, ale že to je pro mne v každém případě jistý zdroj životadárnosti, že to jsou prostě rozpory, které mohou přinášet další a další výsledky a skutečně vím, že odtud pojedou s radou podnětů k tomu, abych přemýšlel o tom, kam to loutkové amatérské divadlo dospělo, co znamená a jak se dostává do toho kontextu nejenom tohoto, řekněme jevu, který nazýváme amatérským divadlem, ale i loutkového divadla vůbec a chcete – li tedy divadla vecku v této zemi, kterou nazýváme Českou republikou.

Myslím si, že ty momenty k tomu uvažování tu jsou, takže dovolu, abych vyslovil své upřímné poděkování ještě jednou celé této přehlídce čtyřiapadesát Chrudimi a vyslovil hluboké přesvědčení, že snad tento ráz přehlídky takto při všech rozporech, problémech, nedostacích, myslím těch představení, protože ostatní nehodnotím, a ani se na to také necítím, že zůstane zachován, a že dokonce možná prohlouben, a že ten krok další, kterým budete nepochybně vy, kteří to loutkové amatérské divadlo děláte, bude tou Chrudimi ovlivněn. K tomu vám přeji vše nejlepší.

Jan CÍSAŘ

ZE SEMINÁŘŮ

Měli jsem dobrou vůli navštívit dnes další tři semináře z široké nabídky letošní LCH, leč prázdnými dlaněmi (to ještě nepršelo) vzaly naše plány zcela za své. Některé projekty jsou již ukončeny (Karkulka na troji způsob, hudební skupina Jana Matáska) jiné dojdou svého završení až dnes. Přinášíme vám proto vhléd pouze do dvou seminářů.

Na 60 kg hlíny padlo na oltář semináře scénografky Ireny Marečkové s názvem Obličejová maska. Turner by se jen tetelil, Eliade zaplesal. Na lavicích ležely obličejové negativy i pozitivy a ví-ce méně děs vzbuzující kašírky. Nechal jsem se poučit, aniž bych byl jakkoli zasvěcen do tajného umění obcování s duchy. Žasnul jsem a obdivoval a zhluboka vdechoval vůni lepidel, protože jsem z návštěvy odešel patřičně povznesen.

Při řeči se vždy zadýchám, hlas se mi v zlomí (pochopitelně v krčku) a polknu na sucho (jej, těch přípitků, co mělo být proneseno na nedeštivé počasí). Tupím ostří ostrých sykavek, svévolně a zcela nekontrolovatelně palatalizuji a ani mé znělé „ř“ nezní. Zejména pro mě byl určen seminář Hlas na jevišti Waldtraud Ritterové (a já zbytečně meškal samomluvnou prací v redakci) Lektorka semináře se rozhodla procvičit nejen řečové chopnosti svých seminaristů na satirické básnické skladbě Král Lávr. Jak se s ní popasovali, posoudili jste sami při dnešní prezentaci.

(red)

L

L

2x foto: Lenka Novotná

N

N

K

K

I

I

K

PŘEDSTAVUJEME VÁM DVA HLAVNÍ ORGANIZÁTORY LETOŠNÍ LOUTKÁŘSKÉ CHRUDIMI

Rozhovor s panem Jiřím Kadeřávkem, ředitelem Chrudimské besedy

S panem Kadeřávkem jsme udělali rozhovor v jedné z těch pauziček, které se mu občas vytvoří, když na někoho čeká. Nebyl jsem na vojně, ale ti, co byli, říkají, že na vojně se spěchá aby se čekalo a naopak. V této kanceláři to je během konání LCH možná trochu podobné. O tom už vypovídá samotný rozhovor.

Stihnete si vůbec užít Chrudim? Nebo jak to děláte – protože předpokládám, že něco si přeci jenom užít chcete. Daří se vám to?

Kadeřávek: Já jsem byl na své první Loutkářské Chrudimi v roce 92 a to byla první a také poslední přehlídka, kterou jsem si užil.

To bylo, ještě než jste ji organizoval?

Kadeřávek: To ne, ale ještě byly organizační štáby, kterýchžto předsedou byla vedoucí odboru školství a kultury městského úřadu. Byl jsem již ředitelem Besedy, ale ta byla jen jedním z organizátorů. Beseda je dnes za Chrudim organizátorem jediným.

Co máte rád na Loutkářské Chrudimi? Možná to bude pouze vzpomínka na rok 92.

Kadeřávek: Vzpomínka na rok 92... Pro mě to tehdy bylo všechno nové. Strašně se mi líbilo, jak se ti lidé tady potkávali. Najednou naše činnosti tady mělo úplně jiný rozměr. Snažil jsem se do toho zapravit, což se mi, myslím, podařilo. Ale, jak jsem řekl, v dalších letech to bylo méně a méně. Jednak jsem si začal vymýšlet více aktivit kolem, které tady dříve nebyly. A to všechno musel někdo udělat.

Třeba koncerty?

Kadeřávek: Ano, například. Snažím se to sledovat. Nemyslím amatérské loutkové divadlo, na to si netroufám, ani na to nemám čas. Jenže jsem přesvědčen, že je dobré, aby na Chrudim jezdili i profesionálové, ať jsou odkudkoli. Snažím se tedy sledovat, co kde je a co by se tu dalo nabídnout. Děláním to proto, aby se program obohatil, a aby ti, kteří váhají, zda přijet, nebo z jakéhokoli důvodu přestali jezdit, aby je to oslovilo a jezdit znovu začali.

Jak vypadá vaše příprava na LCH a kdy začíná?

Kadeřávek: Příprava v hlavě začíná už

dnes, včera, bude pokračovat zítra. Vyhodnocuji si, jak by co mělo být dál. Všichni vědí, jak je to tu se scénami. Dvě jsou defakto profesionální. Ostatní se upravují k - do jisté míry - vyhovujícímu obrazu. Vlastní práce začíná až někdy v polovině dubna. Tehdy se dozvíme, kdo sem pojedje. Jenže je to tak, že všechno začíná a končí u peněz. Peníze, které sem šly z ministerstva, teď končí v Sadas (Společnost amatérské divadlo a svět) v Nipos-Artamě. Tím, že ty peníze tam končí, oni uzavírají smlouvy se soubory. My se to dozvíme s menším a menším předstihem před samotným festivalem. Dle mého si v Praze málo uvědomují, že to nelze odečítat pouze optikou seminaristy. On si vlastně nevybírá žádné představení, jemu je to dáno, dostane program. Pro lidi, kteří sem jezdí zvenčí, se doba zkracuje. Když jim pošleme program začátkem června, tak, jak jsem přesvědčen, mají už prázdniny rozplánované. Buď chci přijet třeba jen na týden, tak si to přeci jen musím naplánovat. Tři týdny předtím je už dost pozdě. Ten, kdo tu už byl, ví, že sem musí poslat objednávku. Na to už pak je dost pozdě. Pokud jde o doprovodný program, ten připravujeme už od začátku roku.

Odkud tedy dostanete peníze na ty přidáné představení?

Kadeřávek: Z města.

V tuto chvíli však přišel očekávaný zájemce o spolupráci. Srdece mi mohlo utrhnout, když jsem viděl, že nastoupili Špindovci, kteří v panu Kadeřávkovi našli komplice. Nicméně jsem, jak mi zdvořilost velela, poděkoval za rozhovor. (Zahlížel jsem na ně s úkosem a zlobou, neboť rozhovor proběhl ještě předtím, než se redakce Váhada a Špindy překvapivě smířili.)

Petr Vydra

Rozhovor s panem Štěpánem Filčíkem, IPOS ARTAMA

Jak dlouho trvá příprava této přehlídky?

Příští Loutkářská Chrudim se začíná chystat už na té letošní. Už teď se například domlouvám s lektorama na tom, co by mohlo být příště, snažme se pojmenovat, co se nedařilo a jak by to mohli vylepšit. Taky jsme měli schůzku s panem Kadeřávkem a paní Bohuňkovou (pozn. red.: organizátoři LCH ze strany Chrudimské Besedy), při které už jsme řešili dost důležité věci, týkající se příštího ročníku. Nosím to v hlavě prostě pořád, protože loutkové divadlo mě opravdu baví, takže mám zájem na tom, aby to dopadlo co možná nejlíp. Je to průběžná celoroční práce.

Jak hodnotíš letošní úroveň představení?

Na programové radě jsme se dohodli, že se pokusíme na Chrudim poslat víceméně všechna představení, které nám doporučily krajské poroty. To asi nebylo šťastné řešení, protože se sem dostaly věci, které snad nebyly žádným propadákem (to se letos nestalo), ale také nepřinesly nic nového. Kdyby tu bylo méně představení, bylo by více času na diskuze a program by byl celkově přehlednější. Namíchat tu správnou programovou skladbu je ale nesmírně těžké. Vždycky je třeba kombinovat hledisko kvality i s hlediskem regionálním, tak, aby se nikdo necítil odstrčen nebo opomíjen.

Při krajských přehlídkách vidíš většinu představení, s nimiž jsme se mohli setkat na Chrudimi. Překvapilo tě něčím některé představení oproti tomu, co jsi viděl krajském kole?

Letos jsem těch představení zas tolik neviděl, protože se několik přehlídek termínově krylo. Z těch co jsem viděl, mě nejvíce překvapily soubory, které sice nepatřily k vrcholům přehlídky, ale od krajského kola udělaly obrovský posun. Mám na mysli třeba Spojáček s inscenací Tři prasátka nebo Střípek (Trináctery hodiny). U obou to byl oproti kraji jasný krok dopředu.

Které představení ti přineslo největší divadelní zážitek?

Byla tu celá řada představení, které jsem si divadelně užil. Pro mě je důležité, když v průběhu představení přestanu hodnotit a jsem vtažen dovnitř děje. To se mi asi nejvíce přihodilo při Pachýři. Mně se na nich strašně líbí, že opravdu chtějí něco sdělit. Mám z nich pocit, že své věci dělají z vnitřního přetlaku. Byl to pro mě opravdový divadelní zážitek.

Tomáš Komárek

Rozhovor s Janem Bornou

V knize „Kdo je kdo“ má před svým jménem Jan Borna po právu PhDr. (i když mně to nějak vyšlo v opačném pořadí). Je ročník 1960. 85-88 režisér Ha-divadla, 89-93 Drak, 93-96 umělecký vedoucí a režisér Dejvického Divadla, 92 - pedagog Kald DAMU, 96 - člen uměleckého vedení a režisér Divadla v Dlouhé (Aškenázy-Borna Jak jsem se ztratil, Kabaret Vian-Cami)

Rozhovor s Janem Bornou jsme uskutečnili po telefonu. Kvůli jeho zdravotnímu hendikepu. Ten Honzu alespoň částečně opouští v čase divadelní sezóny a periodicky se navrácí. Čas a energii na práci v to „správné období“ musí každý den pečlivě rozvrhnout. Je to jako když jedeš s polovinou nádrže, takže nesmíš jet odbočkami, musíš jet přímo. - Slíbil jsem mu, že tento rozhovor přepíšu spíše volně, nikoli formou otázka odpověď. Musím pro úplnost také dodat, že Honza netrval na tom, že rozhovor musí autorizovat.

Pokud čítáte naše rozhovory ve Váhadle, tak víte, že hlavní otázky se v nich opakují. Odpověď na první z nich tentokrát trochu vyplývá z toho, co jsem tu zmínil na začátku. Kvůli zdraví Jan Borna amatéry nesleduje. Na otázku, proč dělá loutkové divadlo, trochu kontruje. Nedělá jenom, respektive nedělá čisté loutkové divadlo, nýbrž jeho prvky kombinuje s divadlem činoherním.

O kritice si myslí, že je v krizi. To se mi, přiznám, líbilo. Ne z potůchlosti, ale už jenom proto, že se ještě tu a tam objeví klíše, že divadlo je v krizi. Tak odted' budeme s Janem Bornou říkat: kritika je v krizi.

Mezi hraním loutkového divadla před rokem 89 a po něm nevidí rozdíl. Spíše než narážky odpadly osobnosti. Zcela náhodou dojely slavné éry Draku a Naivního v Liberci a tak se to propojilo s oním rokem. Možná se ale také osobnosti k loutkovému divadlu před rokem 89 uchýlovaly, neboť se tam mohly snáze schovat.

Otázka po budoucnosti loutkového divadla vede Jana Bornu k zalíbení nad skutečností, že budoucnost v umění nelze předvídat. Prostě přijdou zase nějaké osobnosti a něco udělají.

Pokud jde o jeho vlastní nejsilnější období, nemá Honza nějaké, které by preferoval. Alespoň v pauze, kterou si na to v telefonu udělal, žádné neupřednostnil. Shrnul to tak, že se dívá spíš do budoucnosti; přemýšlí nad tím, co bude dělat. Možná to souvisí s tou nádrží, kdoví.

Zato svůj nejsilnější divácký zážitek z loutkového divadla označil hned, bez přemýšlení: Prodanka v Draku. Zcela mimo náš dotazník jsem se zeptal Honzy také na sbírku básní. V letošním březnu jednu vydal. Přípravuje další, ale na její dokončení si vezme asi rok a bude si s ní hrát. Ze zkušenosti básníka ví, že to potrvá dlouho.

Ještě i zde, černě na bílém chci Janu Bornovi poděkovat za rozhovor.

Petr Vydra

Žížka u hradu Rábí

eMILLion, Praha. Všechna představení volného programu byla hojně navštěvována chrudimskými diváky.

E beh? - Teatro Matita

Na představení Matija Solce byla k vidění brilantní loutkařina. S naprostým minimem prostředků jsme měli možnost sledovat příběh Pulcinelly od jejího vzniku – zjevení, až k smrti a vlastně její nesmrtelnosti. Na drobném paravánu tvořeném harmonikou, která se posléze promění v draka, se rozehrává prstový herecký koncert. V diskusi zazněl termín ekvilibristika a ono to opravdu kouzlení je. Drobný příběh, který není možná úplně dokonale dramaturgicky vybraný, však zaujme právě způsobem, jakým je podán a my sledujeme se zatajeným dechem, co hlavička nasazená na ukazováku ruky dokáže zahrát. Vedle brilantního hraní je však nutné ještě připomenout i brilantní ovládnání slavíka a přechody k normálnímu hlasu. Můj obdiv.

Dáda Weissová

Matija Solce potěšil na loňské Loutkářské Chrudimské diváky svými etudami Malé noční příběhy, za něž dokonce získal cenu. Letos si udělal čas a ohlášen-neohlášen, uveden-neuveden přivezl pod názvem Ebeh? novou rozvítenou etudu o zrození Pulcinelly, zápasu s „drakem“ harmoniky a hlavně pak se smrtí. A znovu mnohé potěšil. Čím? Co přináší tak zajímavého pro loutkáře?

Světě div se – umění hrát s loutkou. Potomek slovinského loutkářského rodu má umění prstů, hlasu i nápaditosti snad už v genech a v současnosti je už druhým rokem rozvíjí na tzv. Katedře alternativního a loutkového divadla pražské DAMU. A není to jen bezmála žonglérská hbitost prstů, ale i smysl pro detail, přesné vedení pohybu v jeho tvaru, rozměru, délce, důrazu, umístění, přesné citění temporytmu, schopnost vytváření vztahů k partnerovi, vybudování gagu atd. atd. Prostě tím, že namísto pouhého ukazování loutky, třesení loutkou, či mávání jejími ručičkami umí loutkou zahrát postavu – jednat způsobem vlastním materiálu loutky tak, že v ní vidíme živou bytost - což je nezbytný začátek loutkového divadla. Výsledkem jsou řemeslně dokonalé reakce, elementární situace a útržky příběhů: přesné, srozumitelné, zábavné.

Luděk Richter

Špinda, seš prima !!!

Redakce Váhadla se nikdy netajila s tím, že kvalitní konstruktivní bulvár má své místo na slunci. Jak je vidět z posledního čísla Špindy, které otiskujeme, Špinda dobrým bulvárem určitě je. Zejména článek „Veliké usmíření !!!“ o časopise Váhadlo je toho důkazem! Kupujte časopis Váhadlo (s přílohou Špinda) !!!

1. radostná recenze VAHADNA:

**JE PRST LOUTKA aneb
DOŠEL TI DECH,
SLOVINČE???**

Přestože nikdo z recenzentů nevydržel až do konce pofidérního slovinského rádoby loutkáře Matiji S., nic to nemění na skutečnosti, že tento nýmand na tuto přehlídku nepatří!!! Není to Čech, natož loutkář! Matijo, myslíš si, že papírová kulička na prstu je loutka??? Na prestižní loutkářskou amatérskou přehlídku tato sípající kreatura nepatří (po dobu i tak dost krátké scénky nevydržel jeho chatrný hlas alespoň v jedné tónině).

VELIKÉ USMÍŘENÍ!!!
Konečně jsme pochopili, jak jsme byli špatní! Pochybili jsme, ale zasloužíme si odpuštění (snad s výjimkou toho cipa Kratochvila). No možná ani Kamil nebyl úplně bez viny, ale i Jirka si ohřál svou porci polivčičky. A co ty, Matěji, Markétko, Moničko, Mirinko, Klárko, Johanko, Zdeničko a ostatní. Zakolísali jsme, ale úterní večer se nesl ve znamení usmíření (viz.foto). Při společném tanci za zvuků odporně znějící kapely Fekete Seretlek (která přijela ždímat loutkáře o zbytky diet-viz.další foto) si konečně padli kolem krku a příští rok vedeme společnou redakci časopisu VAHADNO...

DNEŠNÍ PROGRAM STŘEDA 6. ČERVENCE

Před divadlem Karla Pippicha

13:00
Vyhlášení výsledků
a závěr 54. Loutkářské Chrudimi

Divadlo Karla Pippicha

velký sál
14:00
PARIS
DNO a Klicperovo divadlo
Hradec Králové

Čas smíření nastal. Objali se všichni. Noc halila smlouvu tuto. Světla strana síly převládla. Jeddiové chvály pěli. Hold vzdán byl a vrchol ztečen. Vrcholem tím včerejší den byl. Však den nynější nastal nám a s ním i rozhod tento. Do svých galaxií vypraví se všichni.

Vysílám do vesmíru zprávu bez kódu, konec musí být, leč rmoutí Mistra Yodu.

Fotohádanka

Včerejší hádanka byla opět lehká, mnozí poznali Jirku Jelínka. Dnešní obrázek již není hádankou, ale rozloučením. Krásné léto a zase za rok.

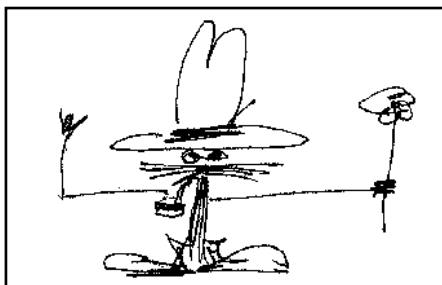
Melichar

Stínová porota

Původně jsme vám v prvním čísle Váhadla slíbili, že na závěr odhalíme, kdo se skrývá za stínovou porotou. A jelikož ostatní členové stínové poroty si nepřáli být odhaleni, zveřejňujeme alespoň jednoho, o kterého jste projevovali zájem už v průběhu přehlídky. Tak tady máte Alibíška v plné kráse i s kopretinou, s kterou si na jednom z představení drbal zádička!

Vaše redakce

Zaručeně poslední horká novinka Loutkářské Chrudimi 2005!!!

Dnes v brzkých ranních hodinách zachránila porotkyně Dáda Weissová a tajemník poroty Roman Černík hospodu Krmelec.

„Hoří, hoří !!!!“, volala do svítání porotkyně Daniela Weissová, „vracaja sa dom“ z hospody Modrá hvězda. Roman Černík (charisma 12, síla 10) zavolal na všechny možné linky a pak svorně s porotkyní volal: „Hoří, hoří !!!!“: do mobilních telefonů, do pevných linek, do oken, do lidí... A pak přijeli... Amatéři i profíci. Tak, jako u nás, loutkářů. A tak jsme společně zachránili, amatéři i profesionálové, další chrudimskou hospodu (jako již mnoho v řadě) a těšíme se na další shledání.

psáno 6.7. 2005 v 6.38

Volně přeloženo: Porotkyně Dáda Weissová, společně s tajemníkem poroty Romanem Černíkem, v ranních hodinách 6.7. skutečně ohlásila požár hospody Krmelec a hasiči tuto hospodu na základě jejich telefonátu uhasili.

Dádo, děkujem !!!

V posledních horkých novinkách uděláme souhrn, čím byl právě ten letošní ročník Loutkářské Chrudimi charakteristický a dopovíme některé kauzy.

Víte, co se letos nejvíc nosilo? Pláštěnka. Do módy také postupně přicházely nepromokavé boty.

Ve včerejším Váhadle jsme položili anketní otázku, zdali je Dáda Weissová podobná americké herečce Sharon Stoneové. Tato otázka se pro vás ukázala být opravdovým oříškem. Popravdě, měli jsme jediný ohlas. Dáda Weissová přišla říct, že ano.

Zjistili jsme, díky velké odvaze našeho tajného zdroje, jak se snažili členové DNA odvrátit vystoupení Matijase Solce. Samozřejmě že motivem byla jejich marnivost a vědomí, že by se nevyrovnali se ztrátou cen, které každoročně dostávají. Jiří Jelínek zlomil již před časem Matijasovi prst, čímž ale ještě zvýšil jeho hybnost. Jiří Kniha sehnal Matijasovi roli ve filmu, jehož natáčení kolidovalo s Loutkářskou Chrudimi. Kdo si ze DNA - ale Janek tvrdí, že Bára to nebyla - poničil Matijasovi autobus.

Petr Vydra

Ještě nemáte loutek dost?!

Pokud byste přes prázdniny měli chuť ještě si tak trochu zaloutkařit, můžeme vám nabídnout seminář, který se uskuteční při letošním Jiráskově Hronově a bude věnován loutce a loutkovému divadlu. Měl by se v krátkosti dotknout všech jeho složek - dramaturgie, režie, výroby jednoduché loutky, až po vytvoření drobné inscenace (podaří-li se). Alespoň tak to má v plánu lektor tohoto semináře, vám ne zcela neznámý Štěpán Filčík.

Budete-li mít zájem, ozvěte se okamžitě Milanu Strotzerovi do NIPOS ARTAMA, Blanická 4, P.O.BOX 12, 120 21 Praha 2, mobil: 605 708 325, e-mail: mistr@nipos-mk.cz

Váhadlo 54. Loutkářské Chrudimi

Redakce:
Tomáš Komárek, Dominika Špalková, Petr Vydra
Foto: Michal Drtina.
Uzávěrka: 6. 7. 2005 v 6:38
Vychází: 6. 7. 2005 ve 13:00
Neprošlo jazykovou úpravou!

